

Назив на СЗ	Контролор на емисија на гасови од стационарни извори
Код на СЗ	1320.40.06
Сектор	ХЕМИЈА И ТЕХНОЛОГИЈА
Ниво на сложеност на работни задачи	IV (четврто)
Опис на СЗ	<i>Контролорот на емисија на гасови од стационарни извори мери параметри од емисија на гасови. Користи соодветни инструменти и прибор за мерење и применува методи и инструменти за теренска работа. Информира за резултатите од мерењата и изработува извештаи од мерењето. Ја планира и организира својата работа. Води работна документација и подготвува извештај од извршеното мерење во електронска и печатена форма. Обезбедува безбедни услови за работа. Се грижи за исправноста на инструментите. Комуницира со клиенти и соработници и применува мерки за лична заштита, заштита на работното место и заштита на околината.</i>

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
1.	Планирање и организирање на активности	Планира и организира сопствена работа	<ol style="list-style-type: none"> 1. Анализира зададена работна задача 2. Планира редослед на теренски и канцелариски активности за реализација на работната задача 3. Утврдува динамика, редослед и процес на извршување на работната задача 4. Прави план за работа за изведување на работната задача
2.	Подготовка за работа	Подготвува и проверува мерни инструменти и лични заштитни средства	<ol style="list-style-type: none"> 1. Избира метода за работа 2. Проверува исправност на мерните инструменти и врши нивна подготовка 3. Врши калибрација на инструментите 4. Проверува лични заштитни средства и врши нивна подготовка за користење 5. Комплетира прибор за работа
		Подготвува потребни податоци и документација	<ol style="list-style-type: none"> 1. Обезбедува техничка документација за стационарните извори на емисија на гасови
3.	Оперативни активности	Одредува мерно место на извор на емисија на гасови	<ol style="list-style-type: none"> 1. Чита техничка документација за стационарен извор на емисија на гасови 2. Анализира простор околу стационарен извор на емисија на гасови 3. Почитува и користи пропишана законска регулатива
		Подготвува и проверува мерни	<ol style="list-style-type: none"> 1. Проверува исправност на мерниот инструмент пред почетокот на

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
		инструменти и лични заштитни средства на терен	мерењето 2. Проверува дополнителна опрема и лични заштитни средства пред почетокот на мерењето
		Применува методи и инструменти за теренска работа	1. Вклучува мерен инструмент и врши негова калибрација 2. Проверува дали стационарните извори на емисија на гасови е во работна функција 3. Поставува сонда од мерниот инструмент во претходно утврден и направен отвор во оцакот на стационарните извори на емисија на гасови 4. Користи инструмент и мери 5. Зачувува податоци од извршеното мерење во инструментот
		Врши потребни пресметувања и обработува податоци прибрани од теренско мерење	1. Пресметува вредности на нормални услови на работа 2. Користи калкулатор и Excel 3. Изработува програма за пресметување и обработка на податоци со користење на Excel
4.	Административни активности	Подготвува извештај од извршеното мерење во електронска и печатена форма	1. Изработува извештај од мерењето во електронска и печатена форма 2. Внесува податоци во табели за евиденција на мерењата и дневници за работа со инструментот 3. Архивира податоци од мерењата 4. Складира и чува податоци во електронска и печатена форма
5.	Активности за осигурување на квалитет	Контролира исправност на мерни инструменти	1. Редовно контролира состојба на инструментите 2. Врши испитувања на мерните инструменти 3. Користи опрема за мерење според насоките на производителот
		Контролира точност на податоци од мерење и пресметување	1. Спроведува контролни мерења 2. Врши контрола на пресметување 3. Утврдува можни грешки при мерењето 4. Анализира и оценува на точност на мерењето
6.	Одржување и поправки	Ги чува одржува и складира мерните инструменти	1. Следи исправност и потреба од сервисирање на инструментите и целокупниот прибор кој што го користи при работењето 2. Применува основни правила за одржување на инструментите, приборот за работа 3. Соодветно чува и складира мерни инструменти

Број	Функции на занимањето	Задачи на занимањето	Компетенции на занимањето
			4. Проверува калибрација, еталонирање на мерните инструменти 5. Запишува податоци од сервисирање во работен картон на мерните инструменти
7.	Комуникација	Комуницира со клиенти и соработници	1. Комуницира и соработува со колеги од лабораторија и на терен 2. Комуницира со претпоставени 3. Комуницира со странки во лабораторија и на терен 4. Применува култура на говор и однесување 5. Користи електронска база на податоци 6. Комуницира со помош на ИКТ 7. Користи професионален речник 8. Применува стручно техничка терминологија
8.	Здравје, безбедност и заштита при работа и заштита на животна средина	Применува мерки за лична заштита, заштита на работното место и заштита на околината	1. Познава прописи од делот на законската регулатива 2. Применува лични заштитни средства при работа на терен 3. Користи предвидени правила и прописи за заштита при работа 4. Применува принцип за одржлив развој 5. Обезбедува хигиенски услови и прецизност на инструментите 6. Обезбедува хигиена во работната просторија 7. Правилно ги отстранува отпадоците

Знаење за занимањето / Вештини за занимањето:

Знаење за занимањето:

- знае за стационарни извори (агрегати, котли, мотори со внатрешно согорување)
- разликува принцип на работа и функционирање на мерни инструменти
- разликува и именува видови на стационарни извори на емисија на гасови
- разгледува понуди за сервисирање и калибрирање на инструментите
- објаснува принцип на работа на мерните инструменти
- објаснува за услугите кои ги нуди
- ги толкува физичките величини кои што ги мери, како и нивните мерни единици
- разликува и споредува физички и хемиски карактеристики на гасовите кои ги мери
- знае да ги користи мерните инструменти
- познава прописи од областа на животната средина и други законски прописи кои му се неопходни за работењето
- толкува законски прописи од областа на животната средина и други законски прописи кои му се неопходни за работењето
- знае да користи дигитални технологии и софтверски програми за реализација на работните задачи

- познава и утврдува исправност на информатичката опрема
- толкува и објаснува стручна терминологија
- разликува вербална и невербална комуникација
- толкува прописи од областа на заштита и безбедност при работа
- познава основни поими од областа на работењето на еден странски јазик
- работи во согласност со професионалната етика

Вештини за занимањето:

- планира и организира сопствени дневни активности
- решава проблеми при својата работа
- применува професионален однос во работата
- подготвува работна документација
- координира свои активности со активностите на сите свои соработници
- подготвува инструменти, опрема и прибор за работа
- користи инструменти за мерење на гасови од стационарни извори
- рационално ги користи стекнатите теоретски знаења во праксата
- користи компјутерска технологија и софтвер за работа
- изработува извештаи од извршените мерења
- мери и определува концентрација на гасови од стационарни извори
- подготвува извештаи за учество на различни видови обуки во функција на неговата работа
- планира и набавува репроматеријали потребни за неговата работа
- изготвува различни видови извештаи од извршените мерења
- идентификува и применува принципи на тимска работа
- анализира и применува основни правила за одржување на инструментите, апаратите, приборот за работа и репроматеријали кои ги користи
- избира и применува заштитни мерки и средства при работа
- користи лични заштитни средства за работа
- идентификува и применува принципи на одржлив развој

Клучни компетенции

Комуникација на мајчин јазик

Способен е да објаснува постапки за изведување на мерење на гасови од стационарни извори со мерни инструменти. Може да се изразува усна и во писмена форма, да користи електронска комуникација и да остварува јазична интеракција со вработени и надворешни соработници. Способен е да користи различни видови на документација, технички помагала при комуникација, да пребарува, собира и обработува информации и да користи професионален речник.

Комуникација на странски јазик

Способен е да разбира информации и факти во усна и во писмена форма. Да користи странски јазик во специфичен општествен и културен контекст поврзан со работата, способен е да користи странскиот јазик на основно ниво и да го надградува своето знаење и вештина во сферата на стручната терминологија.

Математички компетенции и основни компетенции во областа на науката и технологијата

Способен е да применува математички компетенции во решавањето на задачи и пресметки. Користи и работи со техничко-технолошки алатки.

	<p>Дигитални компетенции Способен е да користи компјутерска техника Microsoft Office (Word, Excel) .</p> <p>Учење да се учи Способен е да стекне, обработи и усвои ново знаење и вештини заради личен напредок и унапредување на работата. Способен е да управува со сопственото учење, кариерата и работните рутини и е истраен кон автономното учење.</p> <p>Социјални/општествени и граѓански компетенции Во секојдневното опкружување, способен е да покажува толерантност, да изразува и разбира различни гледишта, да создава доверба, да покажува флексибилност и адаптивност за новонастанати ситуации и да е мотивиран за работа во сопствената област. Има позитивен однос спрема професионалните етички норми и вредности.</p> <p>Чувство за иницијатива и претприемништво Покажува иницијатива за подобрување на работата и нивно спроведување. Креативен е, иновативен следи и прифаќа нови технолошки и технички достигнувања во професијата.</p> <p>Културолошка свест и културно изразување Го препознава и почитува креативниот израз на идеи и искуства, поврзувајќи ги со самоподобрувањето на членовите на тимот. Ги приближува сопствените креативни ставови со размислувањата на другите членови на тимот, со што ќе се подобри ефикасноста во нивното работење.</p>
--	---

Посебни услови	
-----------------------	--

Законска регулатива, прописи и индустриски стандарди	<ul style="list-style-type: none"> • Закон за работни односи • Закон за животна средина • Правилник за гранични вредности на дозволени нивоа на емисии на гасови од стационарни извори во воздухот • Стандард ISO 2001: 17025 • Уредба за гранични вредности на воздух • Закон за квалитет на амбиентален воздух • Закон за безбедност и здравје при работа • Закон за заштита на лични податоци • Закон за евиденциите од областа на трудот • Закон за инспекцијата на труд • Закон за пензиско и инвалидско осигурување • Закон за државен пазарен инспекторат
---	--

Донесен од:	Министерство за труд и социјална политика
--------------------	---

Датум на одобрување	Решение бр.08-9486/34 Од 15.12.2017 година	Датум на ревизија	
----------------------------	---	--------------------------	--